

Julkalendern i Barnradion 2021: Spero

Illustration: Andrea Femerstrand

Lärarhandledning

Kopplingar till Lgr 11 och inspiration till en mysig lyssningsstund med klassen.

**BARN
RADION**
sveriges **SR**radio

Innehåll:

- Inledning, s. 2
- Författare, illustratör, s. 2
- Hur ni lyssnar, s. 3
- Material från oss, s. 3
- Julkalenderns hemsida, s. 3
- Inför lyssning på avsnitt 1, s. 4
- Om berättelsen, s. 4
- Inför lyssning på avsnitt 2-24, s. 4
- Efter lyssningen, s. 4
- Lyssna klart under jullovet, s. 4
- Kopplingar till Lgr 11, s. 5
  - Svenska
  - Bild
  - Biologi
- Frågor per avsnitt, s. 6-15
- Färgläggningsbild, s. 16
- Persongalleri, s. 17

Spero

En millimeterstor hoppstjärt är kalenderns huvudperson. (Av arten *Entomobrya nivalis*, för att vara exakt.)

Inledning

Den här lärarhandledningen innehåller frågor, tips och material till 2021 års Julkalender: Spero. Vi hoppas att du som lärare blir inspirerad att lyssna på julkalendern tillsammans med dina elever i klassrummet!

I julkalendern möter eleverna en spännande ljudproduktion som övar hörförståelse, vidgar deras ordförråd och tränar förmågan att tolka en berättelse. I den här lärarhandledningen har vi skapat frågor till varje avsnitt för att stämma av hörförståelse, och en fråga för samtal efter lyssningen. På julkalenderns hemsida finns det fler roliga saker kopplat till lyssningen, till exempel färgläggningsbilder och tävlingar.

Årets kalender passar bra både för låg- och mellanstadiet.

Berättelsen

Själva historien är en spännande berättelse med en stor portion humor som utspelar sig i insekternas värld. Huvudpersonen heter Spero. I år hör vi om en jul ur ett helt annat perspektiv än människans.

Författare, illustratör och medverkande

Berättelsen är skriven av Gertrud Larsson och Åsa Asptjärn, även kända som komikerduon Åsa och Gertrud. Speros värld är illustrerad av Andrea Femerstrand. För regi står Maria Blom.

För rollista och övriga medskapare, se vår hemsida:

sverigesradio.se/julkalendern

Gertrud Larsson

Foto: Mattias Ahlm/Sveriges Radio

Åsa Asptjärn

Foto: Julia Lindemalm

Andrea Femerstrand

Foto: Mattias Ahlm/Sveriges Radio

Hur ni lyssnar

Varje avsnitt är 10 minuter långt och det kommer ut ett nytt varje dag 1-24 december. Avsnitten släpps från kl. 05.00 varje dag. Avsnitten presenteras av Barnradions programledare som inleder med en **kort sammanfattning** av det förra avsnittet.

På måndagar:

På måndagar kommer även **lördagens** och **söndagens** avsnitt att finnas tillgängliga för att lyssna ikapp tillsammans med eleverna. *Tips!* Om tre avsnitt på raken känns för långt för eleverna, kan du välja att dela upp lyssningen på flera tillfällen under dagen.

Lyssna genom webbläsare:

Gå in på **hemsidan** – där hittar du alltid dagens avsnitt överst på sidan tillsammans med dagens avsnittsbild.

Adressen är: sverigesradio.se/julkalendern

Lyssna genom appen:

Julkalendern i Barnradion finns i **Sveriges Radios app**, som finns att ladda ner kostnadsfritt via App Store eller Google Play.

Sök på "Julkalendern 2021" i appen så hittar du avsnitten där.

Julkalenderns
hemsida

Material från oss

Affisch till klassrummet:

Beställ ett tryckt exemplar via Utbudet.se (finns så länge lagret räcker) eller [ladda ner en pdf här](#) från julkalenderns hemsida och skriv ut.

Frågor, nya ord och sammanfattningar:

Varje avsnitt har **frågor** för att stämma av hörförståelsen samt en samtalsfråga som bjuder in till reflektion. Det finns en kort **sammanfattning** över handlingen som stöd för dig som lärare. Vi har också lyft fram några **ord** som kan vara nya för eleverna ur avsnittet.

Bilder till lyssningen:

Varje avsnitt har en **avsnittsbild** som är speciellt framtagen som stöd till lyssningen. Det är inte samma bild som finns i papperskalendern. Att titta på en bild under lyssningen är skönt för att skapa fokus i klassen. *Tips!* Du kan också välja att låta eleverna lyssna på vissa avsnitt utan bildstöd, för att skapa inre bilder hos dem som lyssnar.

Färgläggningsbild och persongalleri:

I det här kompendiet finns en **bild att färglägga** under eller efter lyssningen. Fler finns att skriva ut på julkalenderns hemsida. **Persongalleriet** där karaktärerna är namngivna kan du använda som stöd till återberättande.

Julkalenderns hemsida har extramaterial

På [julkalenderns hemsida](http://julkalenderns.hemsida) hos Barnradion finns, förutom lyssning, också **extramaterial** i form av ljudklipp med karaktärerna, pyssel och tävlingar.

Affisch för utskrift

Färgläggningsbild som
medföljer det här kompendiet.
Fler finns på vår
hemsida till hösten!

Inför lyssning på avsnitt 1

Presentera Spero för eleverna genom att ge dem en **introduktion** till vad ni ska lyssna på vid första lyssningstillfället. Det skapar intresse och gör det lättare att komma in i berättelsen. Mysigast är att släcka ner lite när ni lyssnar, tycker vi här på Barnradion! Visa sedan bilden till dagens avsnitt och spela upp avsnittet.

Introduktion

Visste ni att i en enda gran bor tusentals småkryp? Barnradions julkalender 2021 berättar historien om en av dem – hoppstjärten Spero.

Spero bor med sin mamma och 408 småsyskon i en rödgran i skogen. Plötsligt en vinterdag händer något som förändrar allt. Granen huggs ner och flyttas inomhus. Den ställs i vardagsrummet hos en människofamilj.

Inne är luften så varm och torr att alla i granen kommer att dö av uttorkning om ingen gör något! Spero är den som måste rädda sin familj – vilket inte är helt lätt när man bara är en millimeter lång. På sin väg möter hon både godhjärtade främlingar, onda despoter och den första kärleken.

Läs gärna det här högt i klassen inför första lyssningen!

Inför lyssning på avsnitt 2-24

Be gärna klassen **återberätta** kort vad som hände i förra avsnittet. **Förutspå** eller gissa vad som kommer att hända i det nya avsnittet. Att förutspå handlingen höjer intresset för att lyssna – för att se om gissningarna stämmer! Gå igenom **nya ord** om du tror att de är nya för klassen. Visa sedan bilden till dagens avsnitt och spela upp avsnittet.

Efter lyssningen

Använd våra **frågor** för att stämma av hörförståelsen eller prata om handlingen med egna ord. Till avsnittet finns också en **funderarfråga** för en rolig pratstund. Vi tipsar om att söka efter mer information om arterna ni mött i lyssningen för att koppla berättelsen till verkligheten.

Lyssna klart under lovet

Julkalendern håller på fram till den 24 december. **Sista avsnittet sänds alltså på julafton, när det är jullov.** Låt gärna eleverna lyssna klart hemma under lovet. Berätta att det går att lyssna på julkalendern antingen via appen Sveriges Radio Play eller på julkalenderns hemsida.

Ni kan också lyssna klart på julkalendern tillsammans i klassen när skolan har börjat igen. Julkalendern finns att lyssna på som podd **ett helt år** efter att den har sänts i radio. Av rättighetskäl kan vi på Barnradion tyvärr inte skicka ut program direkt till lärare eller göra så att de går att lyssna på före sändningsdatum.

Mysig decemberlyssning!

Ha en rolig, spännande och mysig gemensam lyssningsstund! Varma hälsningar från alla oss som jobbar med Julkalendern i Barnradion.

Kopplingar till Lgr 11

SVENSKA

Julkalendern Spero är ett spännande och humoristiskt äventyr som handlar om småkryp men också om den första kärleken, miljö och levnadsvillkor. De 10 minuter långa avsnitten tränar **hörförståelse** som ni kan stämma av med våra frågor till varje avsnitt. Det finns mycket fakta inbakat i berättelsen kopplat till varje karaktär. Låt gärna eleverna prova att **omvandla fakta till prosa** genom att till exempel skriva om en insekt i jag-form. (Till frukost åt jag en stor ...)

I ämnet svenska kan Spero kopplas till följande syften:

"Att utveckla sin förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift."

"Att utveckla sin förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften."

Koppling till centralt innehåll åk 1–3:

"Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer."

"Berättande och poetiska texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter."

"Enkla former för textbearbetning, till exempel att i efterhand gå igenom egna och gemensamma texter och göra förtydliganden."

Koppling till centralt innehåll åk 4–6:

"Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg."

"Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna."

"Skillnader mellan tal- och skriftspråk, till exempel att talet kan förstärkas genom röstläge och kroppsspråk."

BILD

Att lyssna på en berättelse **ger ofta bilder i huvudet** och du kan uppmuntra eleverna att rita fritt enskilt eller göra en stor affisch tillsammans. Kombinera fakta och tredimensionellt skapande genom att göra insektsprydnader till skolans träd, av de insekter som kan tänkas bo där. För de äldre eleverna kan det vara spännande med **karaktärsdesign** – att göra uttrycksfulla figurer med inspiration från insektsvärlden.

I ämnet bild kan Spero kopplas till följande syften:

"Genom undervisningen ska eleverna få erfarenheter av visuell kultur där film, foto, design, konst, arkitektur och miljöer ingår."

"Skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material."

Koppling till centralt innehåll åk 1–3:

"Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder."

"Teckning, måleri, modellering och konstruktion."

Koppling till centralt innehåll åk 4–6:

"Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text."

"Teckning, måleri, tryck och tredimensionellt arbete."

En delad
berättelse är en
delad upplevelse!

BIOLOGI

I berättelsen finns många arter i rollistan. Vi tror att julkalendern kan bidra till spännande diskussioner om **insekter och människor, levnadsmiljö, mångfald i naturen** och hur vi människor tänker på djurlivet och miljön runt oss. Vad händer om något drastiskt förändras i levnadsmiljön, som för Spero?

I ämnet biologi kan Spero kopplas till följande syften:

"Undervisningen i ämnet biologi ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om biologiska sammanhang och nyfikenhet på och intresse för att veta mer om sig själva och naturen. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att ställa frågor om naturen och människan utifrån egna upplevelser och aktuella händelser."

Koppling till centralt innehåll åk 1–3:

"Djur och växter i närmiljön och hur de kan sorteras, grupperas och artbestämmas samt namn på några vanligt förekommande arter."

Koppling till centralt innehåll åk 4–6:

"Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling.

Ekosystemtjänster, till exempel nedbrytning, pollinering och rening av vatten och luft."

"Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskaper om detta har, till exempel för jordbruk och fiske."

Sammanfattningar och frågor per avsnitt

AVSNITT 1, PLANTERINGEN

Nya ord: Hoppstjärt, svamptrådar, alger, årsring, plantering, hoppgaffel

Sammanfattning:

Det är tidig morgon hemma hos familjen Collembola som bor i en gran. Mamma Collembola ber sin äldsta dotter Spero hämta svamptrådar. Familjen består av mamma, Spero och 408 småsyskon. I granen finns också tusentals andra kryp. Granbarkborren Ips med sitt gulliga kvalster Nalle är vän med Spero. Spero älskar Ips historier, men han är inte så populär hos de andra småkrypen för hans arts borrhande kan döda granar. Plötslig närmar sig människor. En motorsåg drar igång på avstånd och Ips försöker varna Spero och hennes familj, men mamma Collembola vill inte lyssna. En motorsågskedja skär genom granens stam. I några korta sekunder balanserar granen i luften, sen faller den.

Frågor på handlingen:

- Vilka är det som bor i granen? Svar: Hoppstjärten Spero, hennes mamma Collembola och 408 syskon. Granbarkborren Ips och hans husdjur, kvalstret Nalle. (Samt tusentals andra småkryp.)
- Ips berättar gärna historier för Spero. Vilken är Speros favorithistoria? Svar: Den om den tusenåriga eken där allsköns härligheter finns.
- På slutet av avsnittet händer något med Speros gran. Vad händer? Svar: Människor sågar ner granen, småkrypens hem faller mot marken.

Fundera på: Speros hem är en gran. Vad mer kan vara någons hem?

AVSNITT 2, TRANSPORT

Nya ord: snötäckt, yngel, förvirrad, bark, innertak, invånare, julgransfot, övermod

Sammanfattning: Granen landar med en duns mot marken. Spero och hennes familj ser sig förvirrat omkring. Men Ips vet vad som har hänt. Granen är död. Avverkad. Stinkflyet och Hjulspindeln tror att det är Ips som varit framme och anklagar honom. Det blir bråk, som avbryts av att människorna kommer tillbaka och lastar granen på ett lastbilsflak. Lastbilen kör iväg och stannar sen utanför familjen Virkessons lägenhet.

Pappa Göran öppnar med barnet Zackarias tar in trädet i vardagsrummet och mamma Meta kommer med julgransfoten. De små invånarna i granen upptäcker förvånat att himlen nu är ett innertak och att det är torrt och sommarvarmt. Bra för vissa arter, men livsfarligt för andra! Mamma Collembola föser in sina ungar i boet under barken och ber till heliga moder Enthognata. Men Spero är nyfiken och vill krypa ut på ett barr. Mamma Collembola förbjuder henne! När mamman är upptagen kryper Spero ut ändå. Samtidigt hänger människopappan Göran och barnet Zackarias ut julkulor i granen. Då får Zackarias syn på Spero.

Frågor på handlingen:

- Stinkflyet och Hjulspindeln anklagar Ips för att ha dödat trädet. Varför? Svar: Eftersom Ips tidigare i sitt liv har gnagt på granar så att granarna har dött.
- Mamma Collembola vill inte att Spero ska undersöka inomhuset. Varför vill hon inte det? Svar: Mamma Collembola är rädd att något ska hända Spero. Hon tror också att gudinnan ska straffa Spero.
- Vad händer när Spero kryper ut på barret? Svar: Zackarias får syn på henne.

Fundera på: Det är naturligt att vara rädd. Är du rädd för insekter? Tror du insekterna är rädda för oss?

AVSNITT 3, LEVANDE DÖDA

Nya ord: julgranskulor, parningsritual, nedbrytare, kretslopp, i begynnelsen

Sammanfattning: I vardagsrummet på kvällen blickar Ips och Nalle ut över Zackarias, Meta och Göran. Ips tror att julgranskulorna och glittret är en del av fortplantningen hos människorna. Ips märker att hans vingar funkade bra inne i värmen och flyger iväg. Ips landar bredvid en upprörd Spero som tror att kulorna är farliga. Men Ips har koll och lugnar henne med att det bara är en parningsritual. Spero känner sig lite yr av det torra klimatet och tar sig hem där hon igen säger åt sin mamma att de måste flytta. Men mamma Collembola väg-

rar att ge sig av, hon säger att de ska härda ut i dvala tills Moder Entognatha låter regnet komma. Familjen faller i dvala, men inte Spero. Hon kan inte somna och hon lutar sig fram för att se om det finns vatten vid granens fot. Då faller hon ...

Frågor på handlingen:

- Vad hänger Zackarias och människofamiljen upp i granen? Svar: Röda julkulor i glas som har varit Zackarias farmors.
- Mamma Collembola säger att hon har en formel för att familjen ska somna in och bli som levande döda. Vad säger Ento då? Svar: "Jaaa! Vi ska bli zombier!"
- En droppe regn ska väcka dem enligt mamma Collembola. Men kan det regna inomhus? Svar: Nej.

Fundera på: Speros gran flyttades från fuktig kyla till torr värme. Känner du till några platser på jorden där bara vissa varelser kan leva? Var? Och vad tror du händer om klimatet förändras där?

AVSNITT 4, JULGRANSFOTEN

Nya ord: hjälplöst, förtorkad, månljus, kåda, buffé, uppblåst

Sammanfattning: Spero faller ner från granen och landar med ett plask i julgransfotens vatten. Hon kämpar för livet i vattnet och ropar på hjälp. Den långsprötade silverfisken Silverpil kastar ner en livlina och drar upp henne. Spero tror att Silverpil ska föra henne till Moder Entognatha men den guden har Silverpil aldrig hört talas om, för deras gud heter Göraren. Silverpil bor i badrummet, för det är hans mammas rike.

I vardagsrumsoffan sitter människopappan Görän och känner sig lite mätt av all jullunch han åt på jobbet. Samtidigt i granens topp skäller kvalstret Nalle utanför familjen Collembolas bo och Ips upptäcker att hela familjen ligger i förtorkad dvala. Alla utom Spero? Ips måste leta rätt på henne! Ips ser Spero på marken i samma stund som Görans fot landar rakt på henne.

Frågor på handlingen:

- Spero föll i vattnet i julgransfoten. Vem räddade henne? Svar: Silverpil, en pojke av arten långsprötad silverfisk.
- Silverpil känner inte till Speros gud, och hon känner inte till hans. Vad är det mer som skiljer dem åt? Svar: Den ena är utomhusare och den andra inomhusare.
- Vad är Speros mål med att ta sig till badrummet? Svar: Hon vill hitta regn som kan rädda hennes mamma och 408 syskon.

Fundera på: Människopappan Görän åt en stor jullunch. Varför har många traditionen att äta mat vid högtider tror du? Vad äter du helst vid de högtider som din familj firar?

AVSNITT 5, SILVERFISKARNAS RIKE

Nya ord: fasettögon, brutalt krossad, delikatess, skrovsmål, levande föda, kronprins, mjäll och fin

Sammanfattning: Ips tror att Spero är död, men Spero har haft tur. Hon har bara fastnat på Görans strumpa och kryper sen ner från den, i badrummet. Där möts hon av två långsprötade silverfiskar, en kaptan och en hovmästare som tar henne under armarna och säger att de ska föra henne till Silverpil. I palatset, det vill säga under toaborsthållaren, står Silverpil och drottning Lepisma. Lepisma är inte intresserad av vad Silverpil har att berätta om bokstäver. Kaptanen och hovmästaren presenterar Spero som en munsbit. Lepisma vill att Spero tar första tuggan. Då tänder Görän lampan i badrummet och sprayar rengöringspray. Han slänger toaborsten i en plastpåse. Det blir kaos i Lepismas rike! Barnet Zackarias kommer in i julstädningen och tar upp en silverfisk från golvet. Sen blir allt stilla. Spero ligger på badrumsgolvet och flämtar. Då hörs ett ljud som närmar sig ...

Frågor på handlingen:

- Hur hamnar Spero i badrummet? Svar: Hon fastnar på människopappans Görans strumpa när han går dit.
- Kaptanen och hovmästaren som fångar Spero, tänkte inte hjälpa henne. Vad skulle de göra med henne? Svar: Ge henne som mat till drottning Lepisma.
- Det blir kaos i Lepismas rike! Vad händer? Svar: Göraren, eller människopappan Görän, bestämmer sig för att städa och slänger deras hem, toaborsten.

Fundera på: Hur stor är Görans fot för Spero? Spero är 1 mm och Görans fot är 28 cm. Rita upp på tavlan.

AVSNITT 6, HUMLABUNKERN

Nya ord: Fasettögon, flytande, manöver, pollen, nektar, ylle, förstöringsglas

Sammanfattning: Spero befinner sig i en blomkruka, där hon bekantar sig med sin räddare, hushumlan Bombus. Samtidigt i badrummet tar sig Lepisma fram från under plastpåsen och finner att ingen mer finns kvar i hennes rike. Hon vill nu hämnas på förgöraren. I blomkrukan rabblar Spero fortfarande sina syskons namn. Bombus tar med henne på en flygtur i inomhuset för att leta efter ett hem. De möter fruktmott, mjölbagg, kvalster och mallarver innan de flyger in i människoynglets rum. Men på ett skrivbord ligger något silvrigt, ser Spero från Bombus rygg. Det silvriga är prins Silverpil som blir undersökt av ett jätteöga.

Frågor på handlingen:

- Spero möter Bombus. Vem är Bombus? Svar: En gammal hushumla, som dricker nektar och är bra på att flyga.
- När de flyger runt i inomhuset träffar de flera insekter. Kommer du ihåg några arter som de träffade? Svar: De möter fruktmott (mott är en familj i insektordningen fjärilar), mjölbagg, kvalster och mallarver (mal är en familj i ordningen fjärilar, larv betyder att de är i larvstadiet).
- Vad är det Zackarias studerar med sitt förstöringsglas? Svar: Det är Silverpil!

Fundera på: Om du var en insekt, vilken art skulle du helst vara och varför?

AVSNITT 7, RÄDDA SILVERPIL

Nya ord: antenner, dissekera, nektar, giftmörda, nässelfjäril, påfågelöga, närminne, fränder

Sammanfattning: Spero sitter uppflugen på Bombus huvud och de flyger runt i inomhuset. Då får hon syn på Silverpil nere hos människoynglet. Bombus känner att det är dags att vända hemåt och dricka nektar, men Spero vill rädda Silverpil. Bombus ger med sig och har sedan en plan – Spero ska smyga av och ta sig till Silverpil medan Bombus lurar i väg människoynglet. Planen fungerar och Zackarias följer efter humlesurret. Spero kryper fram till Silverpil, som ligger förlamad av skräck på skrivbordet. Spero gnuggar hans antenner och de väntar tillsammans på att Bombus ska komma tillbaka och hämta dem igen. Då ser de vackra fjärilar på väggen ... men de är döda, genomborrade av långa nålar! Bombus hämtar upp de snyftande ungdomarna och berättar att även hans gamla kärlek Bombucina är numera uppnålad på ett museum.

Frågor på handlingen:

- Zackarias studerade något. Vad, eller vem, studerade han? Svar: Den långsprötade silverfisken Silverpil.
- Varför är Zackarias så intresserad av insekter? Svar: Zackarias älskar humlor precis som hans farmor gjorde. Farmors idol var entomologen Jean-Henri Fabre.
- Vad gör människor ibland när de vill studera insekter? Svar: De fångar insekter och dödar dem, ibland för att kunna ha dem i samlingar på museum.

Fundera på: En entomolog är någon som är väldigt intresserad av och studerar insekter. Vad är du intresserad av? Vad skulle du vilja studera och lära dig mer om?

AVSNITT 8, ORKIDEA

Nya ord: hopkurade, dagsljuset, en hinna, fasettögon

Sammanfattning: Spero och Silverpil sover i Bombus kruka, när han väcker dem och presenterar dem för sin fru, en blomma. Nu strömmar dagsljuset in och Spero tror att hon har hittat vägen ut. Men det är en hård hinna mellan henne och utomhuset, upptäcker hon. På fönsterbrädan rastar Ips sitt kvalster Nalle och han får syn på den ihåliga eken. Spero och Silverpil pratar i blomkrukan men de är inte glada. Bombus försöker muntra upp dem med en historia, som har motsatt effekt. Samtidigt sitter drottning Lepisma under diskmaskinen i köket med en fläskäng, Dermis, och en stridsmyra, Myrr. I samma kök står Göran och skapar ett pepparkakshus med smält socker när Zackarias springer in och berättar om humlan han såg. Lepisma smider hämndplaner.

Frågor på handlingen:

- Spero upptäcker att den genomskinliga hinnan mellan inomhuset och utomhuset är hård och ogenomtränglig. Vad var det för hinna? Svar: Ett fönster.
- Göran bygger ett pepparkakshus, och smälter socker. Vad ska han ha sockret till tror du? Svar: För att limma ihop husets delar. Smält socker kan användas som lim, men smält socker är fruktansvärt varmt.
- Drottning Lepisma vill hämnas på människojättarna. Varför? Svar: De förstörde hennes rike och dödade hennes undersåtar genom städning.

Fundera på: En ihålig ek är ett paradiset för insekter. Vad menar Ips med det?

AVSNITT 9, PEPPARKAKSHUSET

Nya ord: öronvax, sexfotingar, passagerare, vördnad, förklarat krig, frätande

Sammanfattning: Det är morgon och människofamiljen går hemifrån. På vardagsrumsgolvet marscherar en liten grupp småkryp. Ips är ute och flyger för att leta rätt på kvalstret Nalle som har försvunnit. Bombus avbryter Speros och Silverpils kärleksgnabb i blomkrukan med att berätta att nåt är på gång i pepparkakshuset. Bombus ber dem krypa upp på ryggen och så flyger de ned till pepparkakshuset där många småkryp samlats. Lepisma gör pampig entré och håller tal om att bekämpa människorna och bygga ett nytt rike. Silverpil blir överlycklig och vill träffa sin mamma igen. Spero känner sig tveksam till att följa med. I bakgrunden värvar Lepismas medarbetare individer till sin armé Insekteristerna. När Silverpil återser sin mamma blir mammans reaktion allt annat än varm. Insekteristerna knaprar uppriskt på pepparkakshuset. Bombus och Spero flyger hemåt, men Bombus mellanlandar och tar en slurk nektar hos julrosen. När de lyfter från julrosen blir Bombus dåsig och somnar i luften ...

Frågor på handlingen:

- Alla insekter rör sig mot pepparkakshuset. Vad händer där? Svar: Lepisma bygger upp en armé som ska bekämpa människorna. De kallar armén för Insekteristerna.
- Spero vill inte träffa Lepisma igen. Varför då? Svar: Lepisma höll på att äta upp Spero sist de sågs.
- Lepisma blir inte lika glad för att se Silverpil, som han blir av att återse henne. Hur kan det komma sig? Svar: Lepisma tycker att det är viktigare att få sin hämnd på människorna, än att få sin son tillbaka.

Fundera på: Lepisma vill ha hämnd för sitt försvunna rike. Men hur tror du människopappan Göran tänkte när han städade bort det?

AVSNITT 10, BOKHYLLAN

Nya ord: hiskeliga, inkräktare, pardon

Sammanfattning: Bombus har somnat i luften, och han och Spero har kraschat in i bokhyllan. Då hörs ljudet av klor som klipper i luften. Det är Fabre, en bokskorpion, som vaktar böckerna. Spero lovar att inte äta något. Från pepparkakshuset är insekteristerna på väg mot Zackarias rum. Lepisma är nöjdare med Silverpil när hon hör att han rymde från människoynglet. Samtidigt visar Fabre Spero runt i bokhyllan. Hon bor mellan sidorna 33 och 35 i boken "Insekternas värld". Vi hoppar i tiden till Farmor, när hon fortfarande levde, som skriver en hälsning till Zackarias i boken, och ger i uppdrag till Fabre att se till att pojken får den på julafton. Bombus vaknar och hälsar. Fabre tror inte människorna är elaka, utan att de inte ser helheten. Utan småkryp skulle det bli kaos, det har Fabre läst i böckerna. Då plötsligt närmar sig Göran, och drar ut en broschyr, just den som Fabre och Spero gömt sig i. I Zackarias rum befinner sig Lepisma och hennes gäng i sängen. Då råkar Dermis säga "du" till drottningen.

Frågor på handlingen:

- "Dum spiro spero", säger Fabre på språket latin. Vad betyder det? Svar: "Så länge jag andas, hoppas jag".
- Fabre berättar att hon har ett uppdrag från Farmor. Vad ska hon göra? Svar: Se till att Zackarias får boken Insekternas värld på julafton.
- Vad händer i Zackarias rum när Dermis säger "du" till drottning Lepisma och klagar på att det inte finns kött? Svar: Lepisma äter upp honom.

Fundera på: Fabre pratar om helheten – att allt hänger ihop och att det skulle bli kaos utan insekter. Vad tror du att hon pratar om då?

AVSNITT 11, PADDAN

Nya ord: svajar, broschyr, skadedjur

Sammanfattning: Spero och Fabre åker med broschyren till köksbordet. Där diskuterar Göran och Zackarias. Fabre säger att Spero måste hoppa, men hon vågar inte, så de springer över bordsskivan. När Göran dunkar handen i bordsskivan flyger de upp och landar i adventsljusstaken. Spero och Fabre kryper fram till lpaden (paddan). Bombus kommer flygande och när han landar sätter han igång den. Då ser de att Zackarias skrivit ett skolarbete om den ihåliga eken. Människoynglet älskar insekter, inser de. Göran kommer tillbaka med dammsugaren och Bombus tar skydd under köksbordet med Spero och Fabre. Men då närmar sig dammsugaren Spero ...

Frågor på handlingen:

- Meta läser om långsprötade silverfiskar. Var kommer de ursprungligen ifrån? Svar: Amerika.
- lpaden på köksbordet sätts igång. Hur startar den? Svar: För att Bombus rumpa nuddar skärmen.
- Dammsugaren kör igång. Vad händer med Spero då? Svar: Hon sugts in i den!

Fundera på: "Skadedjur i hus och hem" heter broschyren som Göran tar fram. Varför kallar vi vissa insekter för skadedjur? Om man vänder på det – vad tror du insekterna kallar oss?

AVSNITT 12, DAMMSUGAREN

Nya ord: virvelvind, bedarra, lä, matsmältningsvätska,

Sammanfattning: Spero far ner i röret till dammsugarpåsen tillsammans med pepparkaksmulor och granbarr. Där lever uppsugna spindlar och Spindelfinxen, som vet allt. Kanske hon vet hur Spero tar sig ut igen? En vit spindel kommer ut vid dammsugarfiltret och spår: "Barren måste falla, sedan kan du rädda alla. Paradiseken du kommer finna, ty granen den skall brinna". Spero förstår ingenting. Plötsligt kommer Nalle gläfsande. Nalle gräver fram Silverpil! Silverpil berättar hur Lepisma knuffade in honom i dammsugarröret när Göran dammsög upp småkryp i sängen. Silverpil är väldigt uppgiven men Spero försöker hålla humöret uppe. De måste komma ut så hon kan rädda sin familj! Nalle sniffar sig fram till utgången, det långa röret. Det är väldigt långt. Silverpil retar upp Spero så att hon testar sin hoppgaffel fast hennes mamma sagt att den inte funkar. Och då funkar den!

Frågor på handlingen:

- Vilka träffade Spero oväntat nere i dammsugarpåsen? Svar: Kvalstret Nalle och sedan Silverpil.
- Hur hade Silverpil hamnat i dammsugaren? Svar: Hans mamma, drottning Lepisma, hade puttat in honom i röret.
- Vad är det som gör att Spero testar hoppgaffeln? Svar: Silverpil retar henne. Spero vill vara en hoppstjärt, inte bara en "stjärt".

Fundera på: Spindlar är inte insekter, de är spindeldjur. Vad vet du om spindlar? Vad skiljer dem från insekterna? Spinner alla spindlar nät? Finns det några giftiga spindlar i Sverige?

AVSNITT 13, VENTILEN

Nya ord: hoppgaffel, vindens sus, småglin, smitthärd, tillhåll

Sammanfattning: Spero hoppar ut ur dammsugarröret med Silverpil och kommer ut på köksgolvet. Det stämde inte det som mamma Collembola sa - att hoppgaffeln inte fungerade! Det är tidig morgon. De hör vindens sus genom ventilen och kryper in i den. Då möter de två myggor, Fläck och Fross, som surrar runt dem. Bombus kommer till undsättning och jagar iväg myggorna. Spero berättar att hon mötte Spindelfinxen och fick med sig dessa ord: "Barren måste falla, sedan kan du rädda alla". Bombus förstår att hon menar att granen ska slängas ut igen när den barrar. Spero får bråttom. Då finns det hopp! I köket står pappa Göran iklädd stjärngossestrut. Han lyfter en bricka med lussekatter och kaffe och börjar sjunga. Bombus landar i granen, där Spero förfärad ser sin familj ligga gråa och knappt levande. Granen måste ut!

Frågor på handlingen:

- Hur tar sig Silverpil och Spero ut ur dammsugaren? Svar: Spero provar sin hoppgaffel och hoppar med Silverpil vid bakbenet ut ur det långa röret.
- Spero känner doften av frisk utomhusluft. Hur kommer det sig? Svar: Det finns en utgång till utomhuset. En ventil, där myggorna håller till.
- Bombus fattar vad Spindelfinxen menar. Förstår du? Svar: Att när granen barrar kommer människorna att slänga ut den. Till utomhuset.

Fundera på: Att hoppa långt är nästan som en superkraft hos hoppstjärter. Vad skulle du vilja ha för superkraft?

AVSNITT 14, SPANINGSUPPDRAGET

Nya ord: svurit på, sexfoting, stärkelse, tvättklämmor, skvallrar, klimatförändringar

Sammanfattning: Spero och Silverpil är i granen och ser på Speros dvalande familj. Spero måste hitta Ips, granbarkborren. Han sitter längst upp i granen och spanar efter sitt kvalster Nalle, som har varit borta länge. Spero använder hoppgaffeln för att ta sig fram och Ips har en bra nyhet att berätta om en ihålig ek. Spero berättar i sin tur om att hon sett Nalle, men att hon glömde ta med honom ut. Spero ber ändå Ips att göra något som bara han kan, borra i granen så den dör och barrar. Ips säger nej! Varför ska han hjälpa henne när hon glömde hans kära kvalster Nalle.

Samtidigt knaprar Lepisma och hennes anhang bakom soffan och hör talas om bokhyllan. De behöver någon med vingar. Då flyger Ips förbi och Lepisma lockar ner honom, och rekryterar honom till ett spaningsuppdrag. Ips flyger till bokhyllan och Fabre ser honom. Men hon har något viktigt att säga, hon varnar för att om Lepisma äter upp böckerna så får inte människorna veta sanningen att nedbrytare, som Ips, är viktiga. I granen vakar Spero sorgset över sin lillebror Ento. Men plötsligt regnar det barr från granen!

Frågor på handlingen:

- Varför vill Spero ha tag på Ips? Svar: Han är den enda som kan få granen att barra, så att den blir utkastad.
- Hur får Lepisma och hennes kumpaner Ips att spana för dem? Svar: Genom att smickra honom och låtsas vara hans vänner.
- Vad säger bokskorpionen Fabre om Ips och granbarkborrars roll i naturen? Svar: Att han är superviktig, för granbarkborrar är nedbrytare i naturen.

Fundera på: Ips är en viktig insekt för att han återvinner näring till jorden. Varför är återvinning bra?

AVSNITT 15, BALKONGEN

Nya ord: Skyfall, äggstinn, förgås, stärkelse, tyda tecken, återupplivar

Sammanfattning: Barren rasar ner från granen. Det är Ips som borrar! Silverpil är glad för Speros skull men även ledsen för han kan inte följa med. Silverpil är inomhusare och han skulle dö ute. Samtidigt packar Meta och Göran ihop prydnaderna så raskt de kan. Spero föreslår att Silverpil följer med Bombus till bokhyllan så Fabre kan lära honom att läsa. Och sen kastar människorna ut granen på balkongen i kylan och den fallande snön. Men ingenting händer. Ska Ento och familjen Collembola inte vakna nu? Snöflinga smälter och blir till vatten, Ento slår upp ögonen! Spero berättar för mamma Collembola att Ips räddade dem. Inne i bokhyllan söker Silverpil upp Fabre för att få lära sig läsa. Bakom soffan förlorar Lepisma tålamodet. Hon vill hitta böckerna för att stilla sin hunger.

Frågor på handlingen:

- Varför kan inte Silverpil välja att följa med Spero? Svar: Silverpils kropp är inte anpassad för kyla. Han skulle dö.
- Hur vaknar familjen Collembola? Svar: Det snöar ute, och snöflingorna smälter till vatten som väcker dem.
- Varför vill Silverpil vara i bokhyllan med Fabre? Tänker han äta upp böckerna? Svar: Nej, han vill lära sig läsa!

Fundera på: Tänk dig att du är en insekt som kan läsa och som kan skriva en bok. Vad skulle titeln på den boken vara? (Kanske du kan rita det omslaget?)

AVSNITT 16, SPRETTHALE

Nya ord: Straffad, ljugit, bärnsten, övermod, bokrygg, morsesignaler

Sammanfattning: Mamma Collembola är i granen och nynnar. Men Spero har något viktigt på hjärtat, hon frågar varför mamman ljugit om hoppgaffeln. Då berättar mamma Collembola historien om Speros norska pappa Spretthale. Vi åker tillbaka i tiden och det är sommar när mamma Collembola var ung. Spretthale och hon är lyckliga och kära. Mamma Collembola visar Spretthale ett coolt hopp och mitt i det hoppet försvinner han för alltid i en hård vind. Därför ljuger hon för Spero – för att det inte skulle hända igen. För att inte hennes barn skulle försvinna. Hon tror också att gudinnan moder Entognata staffade henne för hennes övermod. Hon får Spero att lova att inte någonsin hoppa igen. I bokhyllan övar Silverpil på att läsa medan han drömmer om att få träffa Spero igen. Fabre ser bekymrat på all uppståndelse i vardagsrummet, där Göran letar efter insekterna bland soffans kuddar. Plötsligt ser människopappan, när han flyttar soffan, att en stor del av tapeten är uppäten. Fabre förstår att insekterna gett sig av mot bokhyllan!

Frågor på handlingen:

- Varför har mamman ljugit om Speros hoppgaffel? Svar: Hon ville inte att Spero skulle försvinna, som Speros pappa Spretthale gjorde.
- Vad drömmer Silverpil om? Svar: Att träffa Spero igen.
- Göran är inte alls förtjust i insekter så han städar som en galning. Vad upptäcker han bakom soffan? Svar: Att en stor del av tapeten är uppäten!

Fundera på: Vad tror du kan få Göran att gilla insekter lite mer? Har du några förslag?

AVSNITT 17, KÅDAN

Nya ord: ruttet, sav, svamptrådar, fjärrvärme

Sammanfattning: Ento ropar på Spero. Det är tidig morgon, de är i granen på balkongen. Ento vill att Spero berättar en saga. Spero berättar om paradiseken och att de ska flytta dit! När Ento över frukosten berättar om paradiseken för mamma Collembola, vill hon inte höra talas om saken. Då kommer Meta ut på balkongen och lyfter granen över balkonracket. Alla i granen skriker i förtvivlan. Spero inser att Spindelsfinxens spådom betyder att det här trädet ska brinna. De måste hoppa av! Men mamma Collembola är alltför rädd. Till slut förstår hon allvaret och ber barnen göra som Spero säger. Men mamma Collembola själv är fast i kåda. Hon ber om ursäkt för lögnen om hoppgaffeln och sen puttar hon ner Spero med sin hoppgaffel för att rädda henne. Spero faller ner till syskonen. Mamma Collembola är fast i granen som är nu framme vid bilen som ska ta granen till förbränning. Men låset till bakluckan krånglar för Göran ...

Frågor på handlingen:

- Spero berättar en saga för Ento. Vad handlar den om? Svar: Om Paradiseken, som Spero hoppas att de ska flytta till.
- Varför kan inte familjen Collembola bara bo kvar i granen på balkongen? Svar: Människorna tänker ta granen till återvinningscentralen och bränna upp den (= omvandla den till fjärrvärme).
- Varför sparkar mamma Collembola ner Spero? Svar: För att rädda henne, innan granen läggs in i bilen.

Fundera på: Kärlek är en stark känsla, det kan få någon att rädda någon från fara eller att vara extra snäll. Vem, eller vilka, skulle du vilja vara extra snäll mot?

AVSNITT 18, EKEN

Nya ord: Kåda, nerlusad, kretsloppet, återvinningscentral, besviken

Sammanfattning: Spero och syskonen är i eken. Granen är på väg in i bilens baklucka, men Göran får problem med nyckeln. Ips kommer till undsättning och flyger mot bilen där Göran baxar in granen i baksätet. Mamma Collembola som sitter fast i kåda, ber sin sista bön. Men i samma stund kommer Ips och borrar loss

henne. Då smäller bildörren igen. De är fast! Zackarias kommer springande, för farmors julstjärna sitter kvar i granen. Han öppnar bildörren för att ta den och snabbt flyger Ips ut med mamma Collembola! Det blir jubel i eken. På kvällen småpratar Ips och mamma Collembola som har ändrat attityd mot Ips, efter att han räddade henne. Spero nattar Ento, sin älskade lillebror. Sedan pratar hon en stund med Ips om att hon vill uppleva mer äventyr i livet än att lägga ägg och få yngel. Ips råder henne att följa sitt hjärtrör. Det gör hon, och hoppar ut i mörkret, bort från eken.

Frågor på handlingen:

- Hur kommer mamma Collembola loss från kådan? Svar: Barkborren Ips gnager loss henne.
- Varför tycker mamma Collembola nu annorlunda om Ips? Svar: För att han räddade henne. För att hon nu har sett att han är en godhjärtad barkborre, och inte så hemsk som hon fördomsfullt trodde.
- Vad vill Spero göra i framtiden? Kommer du ihåg något hon sa? Svar: "Jag vill stå längst ut på ett löv i solen tillsammans med Silverpil. Flyga på en levande fjäril och bada i morgondaggen på en vild orkidé."

Fundera på: Hur tror du att berättelsen kommer att sluta?

AVSNITT 19, KLUBBEN

Nya ord: ömsa skinn, homie, svärmar

Sammanfattning: Spero har hoppat ner från eken. Världen ligger öppen. Då hörs musik från en ventil. Spero hoppar över den frusna marken mot ljudet. Tänk om den här öppningen är kopplad till öppningen i inomhuset, funderar hon. Myggor flyger förbi. Fläck känner igen Spero som Bombus polare och hjälper henne in förbi vakten. De går in mot dansgolvet och där finns Fross. Dansen pågår och övergår till svärmning. Då får Spero skjuts in till bokhyllan av Fläck. I bokhyllan finns Silverpil som läser ur Romeo och Julia. Han blir så generad när han pratar med Spero att han tankspritt börjar tugga på en boksida. Då dyker Fabre upp, rasande!

Frågor på handlingen:

- Hur hittar Spero en väg in till inomhuset? Svar: Hon hör ljud från ventilen och klurar ut att den är kopplat till öppningen på inomhuset.
- Väl inne i ventilens klubb är det fest. Vad händer inne på klubbens dansgolv? Svar: Alla dansar, Spero hoppar. Sen blir det lite svärmisk stämning och Spero flyger iväg med Fläck innan det blir för pinsamt.
- När Spero och Silverpil pratar så glömmar Silverpil bort vad han lovat. Vad händer i bokhyllan som inte får hända? Svar: Silverpil äter på böckerna.

Fundera på: Silverpil läser en bok om kärlek. Hur tror du att Silverpil och Spero känner för varandra?

AVSNITT 20, STRIDEN

Nya ord: Oförlåtligt, sannerligen, fauna

Sammanfattning: Silverpil inser vad han gjort, tagit en tugga av en bok. Fabre är ursinnig och ber honom försvinna. Han säger att Silverpil inte hör hemma här. Spero förstår inte vad han menar. Fabre berättar att det redan fanns silverfiskar när Lepisma kom till badrummet. Vi flyttas i tiden till när drottning Nattsmyg hälsar Lepisma välkommen efter att hon följt med ett doftljus från Florida hit till Sverige. Lepisma byter ut drottning Nattsmygs ägg mot sina egna och äter sen upp drottningen och tar över riket. Det är Silverpils bakgrund. Han är inget annat än ohyra, säger Fabre.

Då dyker Lepisma upp och beskriver hur hon ska ta över hela inomhuset och hämnas på Göran. Fabre går till attack. Lepisma biter av hennes klo. Silverpil ställer sig i vägen. Lepisma hostar till och vacklar. Det är giftet i Fabres klo som verkar. Samtidigt kommer människomamman Meta in med doftljuset och Zackarias tänder det. Då faller drottning Lepisma ner i lågan.

Frågor på handlingen:

- Varför tror du Fabre är så arg på Silverpil. Svar: Fabre har tagit på sig att vakta böckerna, det har hon gjort mycket länge och det är det viktigaste i livet för henne.

- Vad menar Fabre med att Silverpil inte hör hemma här? Svar: Hans art, långsprötad silverfisk, finns inte i vårt land ursprungligen. Den har kommit med paket från den amerikanska kontinenten.
- Hur får drottning Lepisma i sig gift? Svar: Hon biter av och äter upp Fabres ena klo.

Fundera på: Lepisma dör i doftljusets låga. Vad tycker du om det?

AVSNITT 21, YNGELKONTAKT

Nya ord: Trumhinna, öronvax, hinna, morsesignaler, uppdrag

Sammanfattning: Silverpil, Spero och Fabre står i bokhyllan och tittar ner mot doftljuset där Lepisma brunnit upp. Fabre ber om ursäkt för sina hårda ord mot Silverpil. Alla kan ju göra fel ibland. Utan klo kan hon inte vakta böcker längre. Hon utser Silverpil som sin efterträdare och han får ta över uppdraget att ge människoynglet hans farmors bok. Spero och Silverpil slumrar mysigt tillsammans med intrasslade antenner. Då hörs röster från utomhuset. Människor i jobbkärlar tänker såga ner eken! De måste larma! Bombus hjälper dem att komma till Zackarias rum. Men han är svårväckt. Spero och Silverpil kryper in i hans öra och trummar SOS på trumhinnan med morsesignaler. Det funkalar! Människoynglet vaknar och ser var som händer med eken.

Frågor på handlingen:

- Vem får uppdraget att vakta böckerna? Svar: Silverpil.
- Vad häder utanför fönstret vid eken? Svar: Människor iklädda arbetskläder ska såga ner det gamla ihåliga trädet.
- Silverpil och Spero måste väcka Zackarias! Hur löser de det? Svar: Genom att krypa in i hans öra och trumma morsekod.

Fundera på: Den där hinnan i örat som de trummar på, kan du gissa vad den heter? (Trumhinna!)

AVSNITT 22, TRÄDKRAMARAKTION

Nya ord: Morgonbestyr, rättgång

Sammanfattning: I eken vaknar mamma Collembola av ljud från motorsåg. De gulklädda ska såga ner eken! Zackarias stoppar dem och håller upp ett papper om att eken är adopterad av gårdens barn. Jobbarna skrattar åt lappen. Då inser Zackarias att fler måste ta sig dit. Han skickar meddelanden på sin telefon. Portar öppnas runt gården och barn kommer utfarande och skriker "Rör inte vår lek-ek!". Spero och Bombus kommer utfarande från ventilen. Motorsågens klinga närmar sig grenen där familjen Collembola bor. Spero styr Bombus mot de gulklädda och ber honom fälla ut gadden. Bombus har ingen! Han är en han-humla! Den gulklädda slår till Bombus med handen och han störtar till marken. portarna öppnas igen och nu springer de vuxna ut och frågar vad som står på och avbryter sågandet. Zackarias tar upp Bombus och Spero i handen och bär in dem. Men Bombus säger sina sista ord till Spero.

Frågor på handlingen:

- Zackarias har ett papper på att eken är adopterad av gårdens barn. Vad säger den gulklädda då? Svar: Han skrattar och säger att pappret inte gills.
- Spero styr Bombus mot en gulklädd. Hon har en plan. Men vad händer? Svar: Spero tror att Bombus har en gadd som han kan stickas med. Men det har inte humlor som är hanar! Den gulklädda slår Bombus till marken.
- Hur går det för Bombus i Zackarias hand? Svar: Han säger sina sista ord.

Fundera på: Hur kommer det sig att den gulklädda med motorsågen inte respekterar Zackarias viktiga papper? Vad tycker du om det?

AVSNITT 23, CEREMONIN

Nya ord: Bädd av bomull, avskedsritual, kyrkogården, grav, brutalt, "lit de parade", mirakel

Sammanfattning: Det är sorglig stämning inne i vardagsrummet. Zackarias gråter och tänker på farmor och hur mycket hon tyckte om humlor. Han har lagt den döde Bombus i en tändsticksask på en bädd av bomull. Mamma Meta säger att de först ska åka till kyrkogården och lägga en blomma på farmors grav innan Zac-

karias kan göra något mer med humlan. Familjen lämnar bostaden. Småkrypen i inomhuset kommer fram till Bombus där han ligger i asken och stämmer upp i sorgesång. Spero och Silverpil droppar nektar från Orkidea på Bombus som en sista hälsning. Fabre håller i nedbrytningscermonin och Silverpil läser en dikt. Ips flyger in från utomhuset och med sig har han mamma Collembola. Spero och Mamma Collembola har en fin pratstund. Spero säger att hon vill bli äventyrare. Mamma Collembola förstår och tackar henne för att hon räddade dem. Fabre kallar nu på de sexfotingar som ska äta den bortgångne Bombus och få honom att uppgå i det stora kretsloppet. Då rör sig Bombus snabel mot Orkideas nektar ...

Frågor på handlingen:

- Hur har Zackarias tagit hand om den döda humlan Bombus? Svar: Han har lagt den döde Bombus i en tändsticksask på en bädd av bomull.
- Var ska människofamiljen? Svar: Till farmors grav för att lägga blommor där.
- Fabre kallar fram de sexfotingar som äter andra insekter för att göra sitt jobb. Vilken jobb är det?: Svar: Nedbrytarjobbet. En del nedbrytare äter växtdelar, andra äter dött animaliskt material och återvinner energin i det.

Fundera på: Sorg är en stark känsla. Har någon människa eller ett djur som du tyckt om dött? Vill du berätta något om det?

AVSNITT 24, JULAFTON

Slutet vill vi inte skriva ut här och avslöja hela den fina finalen. Vi hoppas du förstår. Men lyssna gärna på sista delen i radio, i vår app eller på hemsidan. Ha ett trevligt jullov!

Frågor efter lovet:

- Slutade historien som du trodde?
- Vad tyckte du om berättelsen?
- Vad skulle du vilja vara för insekt om du fick välja?

Julkalendern i Barnradion 2021: Spéro. Illustration: Andrea Fernerstrand

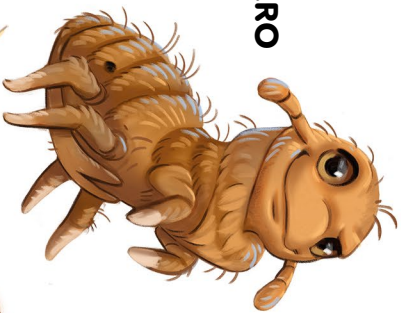
sverigeradio.se/barnradion

**BARN
RADION**
SVERIGERADIO

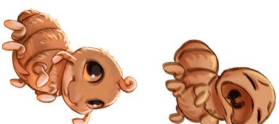

Spero

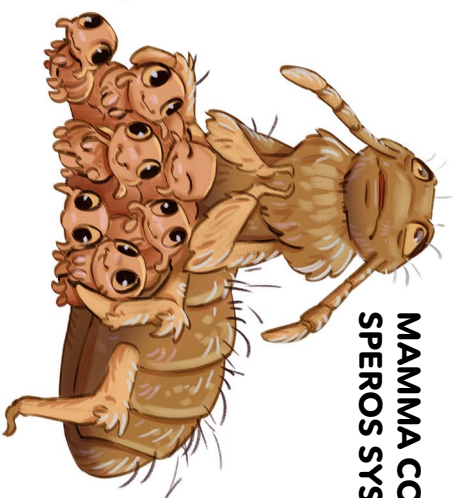
SPERO

ENTO

**MAMMA COLLEMBOLA OCH
SPEROS SYSKON**

BOMBUS

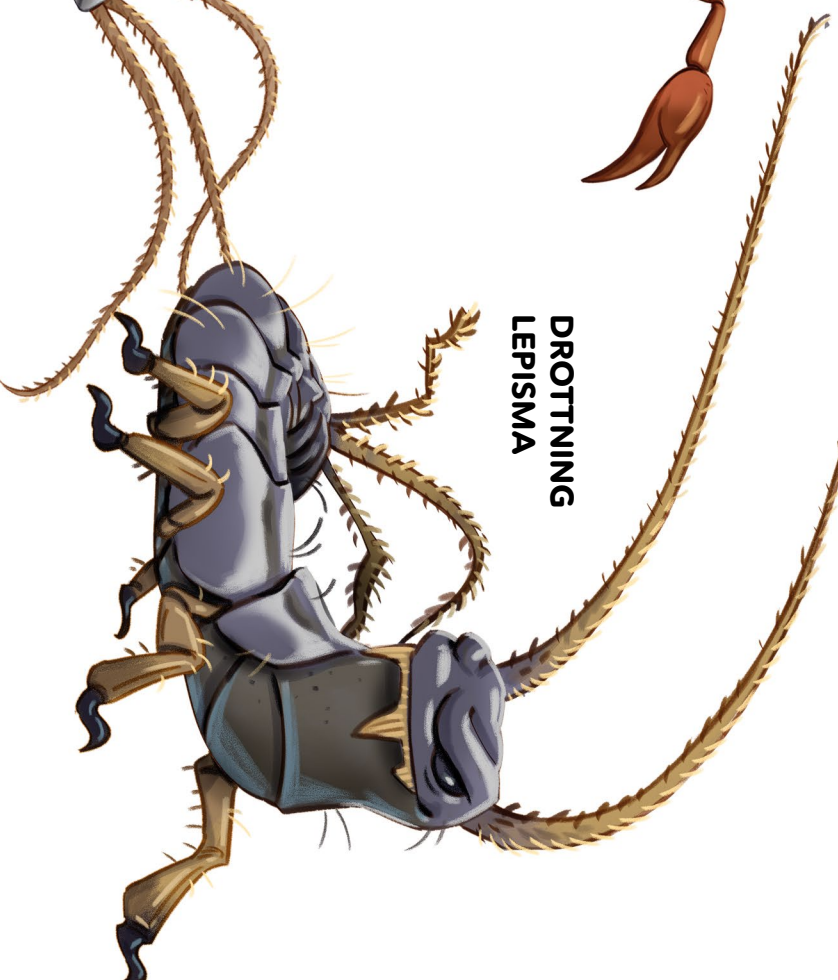
ZACKARIAS

FABRE

**DROTTNING
LEPISMA**

SILVERPIL

IPS

NALLE